

TOETSBELEID POORT 2025- 2026

INHOUD

1	INLEIDING	2
2	VISIE OP TOETSING: UITGANGSPUNTEN	3
3	VISIE OP TOETSING: PRAKTISCHE UITWERKING	4
3.1	Soorten toetsen/ frequentie van toetsing	4
3.2	Representativiteit van toetsing	4
3.2.1	Toetsinhoud	4
3.2.2	Beoordelingen op twee niveaus	4
3.3	Objectiviteit van toetsing	5
3.4	Nabespreken van toetsen	5
3.5	Kwaliteitsbewaking toetsing	6
3.6	Afname van toetsen	6
3.7	Toekenning en bekendmaking van de beoordeling	7

1

INLEIDING

Een gemaakte toets is de feedback van de leerling op het onderwijs van de docent.

Toetsing is een onlosmakelijk onderdeel van het onderwijs. In het licht van het gestaag vorm kriigende proces van de bewaking van onderwijskwaliteit en -resultaten is het zinvol om een nieuwe, schoolbreed gedragen, visie op toetsing te formuleren en de implicaties hiervan uit te werken tot toetsingsbeleid.

Het toetsbeleid is van toepassing op voortgangstoetsing en op examinering. Verder is het uitsluitend van toepassing op summatieve toetsing. Vaksecties zijn vrij om eigen invulling te geven aan formatieve toetsing. De directie beveelt echter aan beide vormen van toetsing eenduidig te behandelen.

De documenten toetsbeleid en reglement moeten in samenhang begrepen worden.

Dit document is goedgekeurd door de medezeggenschap van Poort Lyceum.

2

VISIE OP TOETSING: UITGANGSPUNTEN

Onze visie op toetsing is terug te vinden in de volgende uitgangspunten:

- Toetsing is een integraal onderdeel van de leerlijn van ieder vak. De toetsing over verschillende leerjaren verandert in lijn met de accentverschuivingen in de leerlijn. De verantwoordelijkheid voor het bewaken van niveau, kwaliteit en afstemming is daarmee per definitie leerjaar- overstijgend. Deze verantwoordelijkheid ligt primair bij de vaksectie.
- Een toets is een objectieve en representatieve meting van de mate waarin de stof wordt beheerst. Deze meting dient regelmatig te worden uitgevoerd.
- Op het niveau van een klas/leerjaar is toetsing een instrument voor niveaubewaking.
- Op individueel leerling niveau is toetsing een manier om de ontwikkeling van een leerling te monitoren en het niveau van een leerling te bepalen (afgezet tegen een streefniveau).
- Toetsen zijn voor leerlingen een belangrijke motivatie om te leren. Toetsing moet leerlingen daarom stimuleren tot leren. De opzet van de toetsing dient kansen te bieden aan zwakke leerlingen en uitdaging aan sterke en ambitieuze leerlingen.
- We starten zo laat mogelijk met de opbouw van het schoolexamencijfer, namelijk in periode 4 van mavo 3, havo 4 en vwo 4.
- Toetsen geven inzicht in de competenties van de leerling. Alle toetsing is samengesteld op basis van de taxonomie RTTI. De leerling heeft daardoor een realistisch beeld van eigen kunnen en kansen voor studievervolg.
- Het kwaliteitsbeleid betreft ook de toetsing. Leerlingen worden bevraagd op kwaliteit van de toetsing, de voorbereiding op toetsing en de studeerbaarheid.
- Toetsing kent een diversiteit aan vormen. Schriftelijk, mondeling, een portfolio, et cetera.
- Alle zaken rondom de organisatie en afname van toetsing is geregeld in het reglement voortgangstoetsing respectievelijk het schoolexamenreglement.

3 VISIE OP TOETSING: PRAKTISCHE UITWERKING

In de dagelijkse onderwijspraktijk wordt inhoud aan de bovenstaande visie gegeven. Hieronder werken we uit wat deze praktische implicaties inhouden:

3.1 Soorten toetsen/ frequentie van toetsing

Soorten toetsen zijn:

- Schriftelijke toetsen als proefwerken en overhoringen
- Mondelinge toetsen
- Praktische opdrachten, zowel schriftelijk als praktijk
- Handelingsdelen zowel schriftelijk als praktijk

Teneinde de toetsdruk te beperken mag er per vak per periode niet meer dan drie toetsmomenten worden ingepland. Hiervan zijn er twee 'leertoetsen' en een toets die leerlingen niet hoeven voor te bereiden zoals een practicum, een openboektoets, vaardigheidentoetsen als lezen, kijk- en luisteren, etc.

Ieder vak neemt een toets af tijdens de afsluitende toetsweek van iedere rapportperiode, m.u.v. de voorwaardelijke vakken (zie overgangsnormen). Deze toets moet met een cijfer worden beoordeeld, zodat er cohortstudies door de jaren heen kunnen worden gemaakt. In de week voorafgaand aan de toetsweek mogen er geen toetsen worden afgenomen.

3.2 Representativiteit van toetsing

3.2.1 Toetsinhoud

De toetsinhoud biedt een goede afspiegeling van de tijdens de les gelegde accenten. Als dat niet mogelijk is, is de leerlingen in ieder geval van tevoren duidelijk gemaakt waar de zwaartepunten liggen.

De vraagstelling in de toets wijkt niet sterk af van de ter voorbereiding geoefende vraagstukken. Een afwijkende vraagstelling in een deel van de toets kan een bewuste keuze zijn om sterke leerlingen voldoende tot hun recht te laten komen. Het mag niet zo zijn dat een gemiddelde leerling om deze reden geen voldoende voor de toets kan halen.

Gemaakte afspraken over toetsinhoud (bijv. stofomschrijving in SOM en PTA) zijn bindend.

In ieder leerjaar wordt erop toegezien dat het behaalde cijfer representatief is voor het succes voor dit vak in de volgende leerjaren.

3.2.2 Beoordelingen op twee niveaus

In alle klassen van het eerste en van het tweede leerjaar, alsmede van het derde leerjaar havo/vwo wordt er op twee niveaus beoordeeld: MH en HV, afhankelijk van het type 'dakpanklas'. Binnen de clusters (talen, exact, maatschappij) worden er afspraken gemaakt over de onderlinge verhoudingen R-T1 - T2- I op elk van de drie niveaus. Op deze wijze weet de school dat een leerling in het derde leerjaar minimaal op het juiste niveau werkt en niet meer kan 'afstromen'. Voor 'laatbloeiërs' kunnen potentiële vwo- leerlingen nog 'opstromen'.

3.3 Objectiviteit van toetsing

Toets- beoordelingen moeten een objectieve weergave zijn van de door een leerling geleverde prestatie. Voor leerlingen moet het inzichtelijk zijn hoe hun toetsen zijn beoordeeld en op welke wijze hun cijfer tot stand is gekomen. Dit garanderen we d.m.v. de volgende richtlijnen:

- In schriftelijke toetsen wordt per vraag/onderdeel uitgesplitst hoeveel punten er te behalen zijn. Ook is bekend wat de weging van de toets is binnen het eindcijfer (voortschrijdend gemiddelde).
- Bij mondelinge toetsen en presentaties is van tevoren bekend welke criteria bij de beoordeling worden betrokken en hoeveel punten hiervoor te behalen zijn. De sectie maakt gebruik van een uniform beoordelingsformulier. De weging van de toets binnen het eindcijfer/schoolexamen is bekend.
- Een gemaakte toets wordt indien mogelijk aan de leerlingen teruggegeven. Als het niet mogelijk is de toets terug te geven wordt tenminste een beoordelingsformulier met het behaalde cijfer teruggegeven. (denk aan computertoetsen, mondelinge toetsen, groepsopdrachten of MC-toetsen). Na nabespreking wordt de toets weer ingeleverd bij de docent, de toets kan niet meegenomen worden naar huis.
- In parallelklassen wordt altijd uniform getoetst, gecorrigeerd en genormeerd. Als er omstandigheden zijn waardoor van één of meerdere van deze punten wordt afgeweken vindt altijd overleg binnen de sectie of met de betreffende corrector plaats.

3.4 Nabespreken van toetsen

Eén van de uitgangspunten van ons toetsbeleid is het leren door leerlingen. Bij het nabespreken van toetsen is dit zeker aan de orde. Leerlingen kunnen veel leren van het goed nabespreken van toetsen.

Toetsen worden zorgvuldig nabesproken en de docent verschaft indien gewenst aanvullende toelichting over het toekennen van punten. Indien een leerling hier expliciet om vraagt gebeurt dit laatste individueel.

De docent kan ervoor kiezen om de toets niet klassikaal na te bespreken, maar de leerlingen schriftelijk, in SOM, een terugkoppeling te geven bij de beoordeling.

Toetsen worden nabesproken binnen een termijn van twee lesweken, op voorwaarde dat alle leerlingen de toets hebben gemaakt.

Het doel van nabespreken is het geven van een terugkoppeling. Om het leerproces te bevorderen kan de docent de leerling sturen in het maken van de koppeling tussen hoe er geleerd is voor de toets en de fouten die in de toets gemaakt zijn. Zowel het zien van negatieve als positieve verbanden kan het leerproces bevorderen. Tijdens de nabespreking kunnen de volgende vragen aan de orde komen:

- Hoe dacht de leerling dat hij of zij de toets gemaakt had? Hoe heeft de leerling de toets gemaakt? Hoe heeft de leerling de toets voorbereid?
- Welke fouten zijn er gemaakt en hoe hadden die voorkomen kunnen worden? Wat had de leerling op moeten schrijven?
- Wat kan de leerling doen om de gemaakte fouten niet nogmaals te maken?
- Wanneer of waarbij is deze stof weer nodig?

Om de nabespreking zo goed mogelijk te laten verlopen, kan de docent een nabesprekingsformulier maken. Dit formulier gebruikt de leerling om tijdens de nabespreking de antwoorden op bovenstaande vragen te noteren. Het is belangrijk dat zowel de docent als de leerling het belang van een goede nabespreking inziet.

3.5 Kwaliteitsbewaking toetsing

Naast Toetsing is een belangrijk instrument bij het bewaken van het niveau van ons onderwijs en het in kaart brengen van het niveau van onze leerlingen. Het is daarom van belang om regelmatig te evalueren of opzet en aard van de toetsing past binnen onze doelstellingen. Aangezien de toetsing een onlosmakelijk onderdeel van de leerlijn van elk vak vormt, ligt de verantwoordelijkheid voor de bewaking van de kwaliteit van toetsing primair bij de vaksecties. De schoolleiding stuurt, faciliteert en bewaakt dit proces. Jaarlijks vinden in ieder geval de volgende evaluaties plaats:

- Op alle niveaus waarop afspraken over toetsing van kracht zijn wordt geëvalueerd in hoeverre de behaalde resultaten overeenkomen met de gestelde doelen.
- Evaluatie opzet schoolexamen in vaksectie m.b.v. checklist VO raad
- Evaluatie toetsing onder- en bovenbouw in vaksectie
- Bespreking opzet schoolexamen met schoolleiding tijdens evaluatie CE-SE resultaten
- De sectie construeert toetsen aan de hand van de kerndoelen (onderbouw) en de eindtermen (bovenbouw) en maakt dit inzichtelijk middels toetsmatrijzen

Bovenstaande evaluaties zijn vastgelegd in de kwaliteitscyclus. Daarnaast is het van belang om ook op het niveau van de individuele toets(samenstelling) met regelmaat aan kwaliteitsbewaking te doen.

3.6 Afname van toetsen

Bij de start van een lessenserie krijgen leerlingen van de vakdocent te horen wat er uiteindelijk getoetst wordt en op welke manier dit zal plaatsvinden. De toetsen moeten minimaal één week van tevoren opgegeven worden en de leerlingen krijgen niet meer dan één zware toets (proefwerk) per dag. Bij opgave van toets is er sprake van een heldere en gedetailleerde stofomschrijving. De docent stelt deze eveneens via SOMToday beschikbaar (mededeling in vaklokaal, studiewijzer, PTA)

De toetsen staan vermeld in SOM. Als een toets niet minimaal één week van tevoren is opgegeven, mag de toets niet worden afgenomen. Er moet rekening gehouden worden met de belastbaarheid van leerlingen. Dit gebeurt door overleg tussen docenten die lesgeven aan één klas.

Schriftelijke toetsen zijn aanwezig bij de start van het lesuur of het moment waarop de toets volgens afspraak wordt afgenomen. Leerlingen hebben recht op de afgesproken toetstijd. Als een toets wegens omstandigheden te laat begint wordt de tijd die verloren gegaan is aan het einde van de toets bijgeteld.

Voor de afname van schoolexamentoetsen in de toetsweken van de examenjaren gelden aparte regels en procedures.

3.7 Toekenning en bekendmaking van de beoordeling

De beoordelingen van voortgangstoetsing wordt bekend gemaakt bij de klassikale nabespreking van de toetsen.

De beoordelingen van onderdelen van het examenprogramma worden bekend gemaakt door publicatie in het leerlingvolgsysteem SOM. De invoer van deze beoordelingen worden gecontroleerd door de examensecretaris dan wel een gemandateerde medewerker.

In het geval van foutieve beoordelingen onderscheiden we 2 soorten fouten:

- 1) Invoerfouten. Het ingevoerde cijfer wordt gecorrigeerd aan de hand van de fysiek aanwezige toets/ het beoordelingsformulier. In het geval van voortgangstoetsing gebeurt dit door de vakdocent op aanwijzing van leerlingen. In het geval van onderdelen van het examenprogramma gebeurt dit door de examensecretaris.
- 2) Beoordelingsfouten. Indien bij de beoordeling fouten zijn gemaakt, kan het cijfer alleen veranderd worden indien het in het voordeel van de leerling is. Een eenmaal gegeven beoordeling kan niet naar beneden toe worden bijgesteld.